

ЗА ЖАУКОВІ КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського ордена Трудового Червоного Прапора
державного університету ім. І. І. Мечникова

23 (833).

21 вересня 1965 р.

Ціна 2 коп.

В ПОЛІ, НА БАШТАНІ, У САДУ...

ВІД'ІЗД на лани відбувся вранці 9 вересня. На вокзал потягнулися групами юнаки та дівчата. Дзвінкий сміх, жарти, зразу видно — це студенти. Рюкзаки, транзистори (що замінили гітари чи інші інструменти), дівчата в шароварах, як на кросі...

Перший поїзд відійшов о сьомій. Хоч не довго їхати — Комінтернівський район поруч — все ж настrij дорожній: зразу ж, як загриміли колеса вагонів, зачунала пісня. Так, пісня, цей вічний спутник молоді і праці. Вже завтра вранці зачунає вона на ланах. І лунатиме весь день...

Але першого дня, звичайно, влаштовуватимуться.

По всякому приймали молодь в колгоспах. Але майже скрізь — тепло. В деяких селах студентів зустрічали як рідних. І це не дивно. Бо, як кажуть, у них там «постійна прописка».

Взагалі, зустріч друзів — хвилини приємні. Дружба ця народилась у праці, у взаємодопомозі...

• А як почали працювати?

На це запитання відповісти зразу ж не можна, бо студенти розібрались по селах великого району. Щоб всіх відвідати, треба багато часу. Ми розповімо лише про тих з ким ми зустрілись в перші дні праці.

СТУДЕНТИІІ курсу хімічного факультету, що працюють в колгоспі Мічуріна (с. Дмитрівка), ми знайшли на баштані. Вчора вони тут збиралі кавуни. Чудові кавуни, деякі важитимуть, мабуть по 10—12 кілограмів... Сьогодні тут іде навантаження на машини, а завтра ці величезні з'являться на столах робітників міста.

Дівчата несуть на машини по одному кавуну, подають наверх, трохи напружаючись, а хлопці — ті їх кидають як м'ячі. А ті, що стоять у кузові — ловлять їх так спритно, що не один воротар міг би їм позаздрити...

Керівник Ю. Ткач задоволений. Робота — іде весело.

Іншу групу хіміків ми зустріли на пашні. Тут праця, мабуть, зовсім прозаїчна. Дівчата йдуть широким фронтом, збирюють коріння викорчованого винограду. В їх руках скручені, безформі, кореневища. Не дуже цікава робота, але настrij у дівчат бадьорий...

Бригадир колгоспу імені Мічуріна тов. Бєлінський має вже завдання для студентів. Треба зібрати бахчу, а потім кормовий буряк, гібридну кукурудзу. Якщо це зробити в строк, то врат не буде.

— Почали добре, — каже він, — а це значить, що і далі так буде. Чудові хлопці.

А ось в с. Бутовка керівник групи студентів тов. Т. Бевзенко скаржиться на організацію роботи. Бригадир тов. Мороз майже не займається студентами. І на гармані, де працюють дівчата, невесело.

РЕПОРТАЖ З ЛАНІВ КОМІТЕРНІВСЬКОГО РАЙОНУ

Праця колективу потребує чіткої організації. Мабуть, в цій бригаді господарі колгоспу позабули про правило.

Я БЛУНЕВИЙ сад. Стрункі ряди дерев вздовж асфальтового тракту. І яблука на купах — таке не всюди побачиш.

Це сад колгоспу «Україна». Тут працюють дівчата з II курсу російського відділення філологічного факультету. Ось з повним відром яблук підходить Надя Терещенко. 53-те відро — і це тільки за пів дня. Надя попереду, а за нею подруги: Лисюк — 47, Казаклій — 43, Руденко — 40 відер.

З таким же піднесенням йшла робота вчора на баштані, на качаністій.

Радгосп № 6 офіційно зветься птахофабрикою. Його відділення розташовані в декількох селах. І працюють тут студенти різних факультетів. В І відділенні, в Ново-Миколаївці, — фізики, II курс.

Бригадир комплексної бригади Іван Володимирович Шаповалов використовує студентів на різних роботах: і в саду, і на картопляній поля, і на розвантаженні комбікорну, і... Ну що ж, якщо є і такі «спеціалісти», то чого ж не використати: студент Меркулов пише лозунги. І непогано в нього виходить.

В Сербці, де знаходиться центральна садиба цього великого господарства, розташувались студенти факультету іноземних мов (німецьке та іспанське відділення). Працюють вони на збиранні помідорів та картоплі. — Загорілі, байдорі, вони якраз разом зі своїми керівниками тт. М. Яцієм та О. Філіпчуком приїхали на обід...

СЕЛО Олександровка, Широко розкинулось воно. Але куди не поглянеш — всюди одноповерхові будинки, великі, добротні, але одноповерхові. І тільки в самому центрі села — двоповерхове при-

міщення — гуртожиток для робітників радгоспу. Воно не добудоване ще, але робота тут кипить і будинок росте на очах.

В цьому чимала заслуга і наших студентів з другого фізично-го — Садлія, Долгого, Дровця, Масалика і Тюріна. Вони вміло перекривають будинок, перевиконують норму. Про їх роботу похвально відгукується бригадир.

...Заревівши моторами, літак АН-2 з бортовим номером 5890 плавно відірвався від ґрунту, на невеликій висоті розвернувся і піднявся над підготовленими до сівби полями. За хвостом літака — широкий білуватий шлейф — машина з повітря розпилює добрива. Для майбутнього врожаю.

10 хвилин літак в повітрі. Посадка. І зразу ж біля машини люди. Це наші студенти факультету іноземних мов. Вони швидко завантажують літак порошком плодючості — мінеральними добривами.

Кипить робота. Погода пока льотна і не можна даремно вітрачати часу. Але наших студентів не треба підганяти. Швидко завантажується машина і літак знову в повітрі.

В дві зміни працюють наші люди. Кращі показники в першій зміні. Це студенти Б. Маляр, Ю. Негін, М. Супрун, А. Драган і Е. Маханов. Старший агроном Василь Іванович Юраш високо оцінює їх роботу.

Так тримати, друзі! За вами обов'язково підтягнеться і друга зміна — Блоус, Новіков, Гридунов, Кушнерук, бо зараз їх робота бажає кращого...

РОБОТА йде, І, за винятком деяких колгоспів, про які, мабуть, слід буде сказати окремо, люди організовано приступили до виконання свого обов'язку.

Рішенням партійного комітету ОДУ на Дошку пошани заносяться:

Студенти I курсу факультету іноземних мов т.т. МАЛЯР, НЕГІН, СУПРУН, ДРАГАН, МАХАНОВ.

Працюючи в радгоспі № 6, вони забезпечили роботу літака, що розпилював добрива на полях.

СТУДЕНТИ II ГРУПИ IV КУРСУ хімічного факультету (керівник тов. І. Андор). Працюючи в радгоспі XX партз'їзу на збиранні і навантаженні буряків, виконують по 1,5 НОРМИ.

В ПАРТКОМІ ОДУ

В нашому університеті йде підготовка до нового навчального року в мережі політичної освіти.

В партійному комітеті відбулася нарада, в якій взяли участь представники кафедр суспільних наук, пропагандистського активу, керівники семінарів з питань організації і підготовки до нового навчального року в мережі партійної освіти.

В розмові з нашим кореспондентом член парткому доцент М. Раковський розповів:

1 жовтня в університеті, як і у всій країні, розпочинається новий навчальний рік в мережі партійної освіти. Як відомо, в 1964—1965 начальному році в мережі політичної освіти вивчались актуальні проблеми будівництва комунізму в СРСР, проблеми розвитку світової системи соціалізму, стратегії і тактики комуністичних і робітничих партій.

Що нового в організації і змісті партійного навчання в наступному навчальному році?

Мова йде про три основні форми: теоретичні, методологічні семінари, школи основ марксизму-лєнінізму: в ректораті, науково-дослідному інституті фізики. До керівництва школами зачленені найдосвідченіші викладачі кафедр суспільних наук: доцент Кожухар і старший викладач Орехов і т. д.

Необхідно вже зараз розробити плани теоретичних семінарів. Потрібно, щоб вони проводились регулярно, не рідше одного разу на місяць (4-х годинні заняття), щоб самостійна робота над передовими проблемами, політичною літературою поєднувалася з співбесідою, обміном думками під керівництвом досвідчених пропагандистів.

В цьому році буде працювати ряд шкіл основ марксизму-лєнінізму: в ректораті, науково-дослідному інституті фізики. До керівництва школами зачленені найдосвідченіші викладачі кафедр суспільних наук: доценти Романюк, Штернштейн, старший викладач Кузнецов та інші. Це школи з чотирьохрічним строком навчання. За цей час вони дадуть послідовні, міцні знання основ марксистсько-лєнінської теорії, всіх її складових частин: філософії, наукового комунізму, політичної економії, добре вивчати історію КПРС.

Нарешті, в університеті діятиме декілька початкових політшкіл з двохрічним строком навчання: для техперсоналу, працівників Ботанічного саду і т. д.

Що важливо підкреслити в організації партійної освіти?

По-перше, необхідно органічно поєднувати пропаганду теорії, ви-

(Закінчення на 3-й стор.).

Іде навантаження кавунів.

В колгоспі імені Леніна (с. Адамівка), де працюють студенти I курсу механіко-математичного факультету (керівники тт. Обозна та Войцеховська), організацію праці майже не займаються. Бригадир І. Підгорний навіть побут люді не влаштував.

Не все гаразд і в селах Северинівка, Павлівка та, мабуть, в с. Благоєво з використанням єнтузіазму молоді.

Немає сумніву в тому, що керівники груп та факультетів, розуміють поставлене перед ними завдання і з допомогою партійних та господарчих керівників колгоспів та радгоспів зроблять все, щоб студенти виконали свій обов'язок і повернулись вчасно до навчання.

Пресгрупа газети «За наукові кадри».

ЕКЗАМЕН НА ЗРІЛІСТЬ СКЛАДЕНО

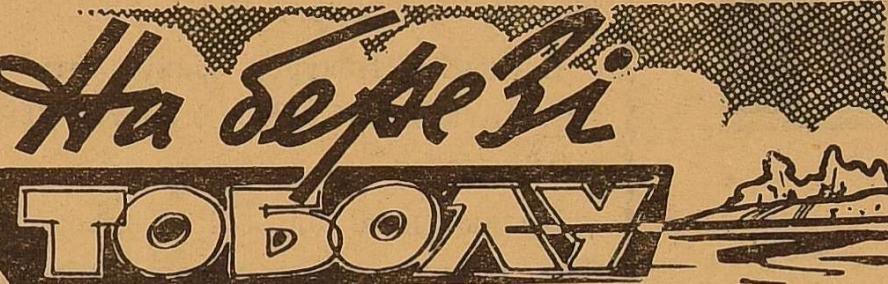
ПРАЦЮВАТИ ТАК, ЯК НАШІ СТУДЕНТИ—ЦІЛІННИКИ!

ЗАЛИЗНИЧНИЙ вокзал.
Поради, добре побажання викладачів, матерів, співкурсників. І пісні, посмішки, жарти.
11 червня 1965

року. В цей день на будови Кустанайської області виїжджав Одеський студентський загін. Близько 700 юнаків та дівчат вузів Одеси вирішили провести свої канікули на будовах ціліни.

Відійшов поїзд. В 10-му вагоні, де їхали студенти з університету, задзвініла пісня:

Отзвенели звонки перерывов,
В коридорах царит тишина,
И уносит нас поезд

16 червня. Перший день робочий. Розпочалося копання траншеї для заливання фундаменту. Було покладено й перший камінь.

Перші дні будови. Цікаві. Всі намагалися якомога більше, якомога краще приготувати розчин, викласти стіни з неслухняного бутового каменю, який був поруч, а потрібного не було, його необхідно було брати в другому кінці будови.

Будування йшло... але як? Стихійно виникли збори. Говорили все.

— Не збудуємо. Ні!

— Та ви що? Ми — і не збудуємо, — говорив Вова Аніщук.

— Щось та збудуємо, — невпевнено сказав Петя Чеботар.

— Поживемо, побачимо. Попереду ще стільки сонячних днів, — сказав Саня Трудін.

Було й термінове засідання нашого штабу. Його рішення: «Про прискорену підготовку потрібних спеціалістів» втілювали в життя в максимально короткий строк. Аудиторіями стали будівельні об'єкти. Прекрасними викладачами — В. Чернега, Т. Ілляша, В. Рева, С. Гіль, В. Матковський. І вже через декілька днів Т. Колісниченко, В. Луки, П. Ханенко, Ж. Яремчук, В. Рибкін, П. Чеботар, Л. Герба та інші сміливо вступили в змагання з «китами» — каменярами. Не раз і перемагали. Інакше й не могло бути. Адже бажання, старанність, вогника у кожного з них вистачило б і на деох.

Не відставали від хлопців і наші дівчата. Не кожен міг змагатися з Г. Маковей. Вона першою освоїла спеціальність штукатурка. Працювала вона легко й впевнено. Ось настав перший день відпочинку. В цей день кожен з любов'ю поглядав на свої мозолі, з гордістю показував їх своєму другові. Розчарувань не було. А втому? Всі в один голос заявили: «Цілий день — рибалка».

Рибалками, що знають десятки історій, виявились всі. Після того, як було наловлено чимало риби, зварили уху. Поївши, відпочивати не збирались.

— Ідемо на танці, — так вирішив загін.

10 кілометрів шляху. Радгоспний клуб. Добре в той вечір відпочила й молодь радгоспу, і студенти. Зав'язались розмови, почалися знайомства, що потім переросли у ширу дружбу. В дружбу, яка допомогала нам швидше й краще будувати.

Вечори відпочинку, що проводилися спільно з молоддю радгоспу, стали нашими постійними спутниками...

Розпочався третій тиждень нашого перебування на ціліні. Впевненіше бив пульс будови. Чіткіше віддавав розпорядження штаб загону, бригади; організованіше і вже зі знанням справи почали працювати каменярі, штукатури, теслярі.

За цей час було піднято й піонерський прапор. Почав працюва-

ти піонерський табір «Супутник». 26 піонерів цікаво проводили час на річці, ловлячи рибу, біля костра, на волейбольному майданчику. Добрими,

чуйними вчителями для піонерів стало багато членів загону. А без піонервожатої загону М. Млащенко піонери не уявляли собі відпочинку.

Зустрічі з волейбольною, футбольною командами радгоспу, вечори відпочинку — так проходило дозвілля членів нашого загону.

Один з таких вечорів надовго запам'ятався бригаді Т. Ілляша, яка працювала в селищі Сахарівка. В цей вечір загорівся будинок одного з працівників радгоспу. Господарів на той час не було відома. Першими до місця пожежу прибігли студенти. Стихія була переможена — будинок врятовано. Після цього випадку мешканці радгоспу почали ще з більшою повагою ставитися до студентів. Адже це вони врятували будинок, дітей.

З особливим ентузіазмом працювали загін 2 серпня. В цей день, підтримавши заклик Рузайського районного штабу, загін працював у фонд оборони В'єтнаму. Всі гроші, що були зароблені в цей день загін вирішив передати геройчному В'єтнаму.

Росли стіни коровників, почали ставити дахи. Старі казахи все частіше приходили на будівельні об'єкти, щоб більше побачити, хто це буде, щоб помагати рукаами: «А чи міцно?». А переконавшись, що міцно, запитували: «Звідки такі?».

— З Одеси, аксакал, — відповідали хлопці.

Перед загоном стало ще одне важливе завдання: до 26 серпня зробити капітальний ремонт школи.

В радгоспі не вистачало робочих. І загін тоді запропонував дирекції свої послуги.

— Мало днів, не встигнете, — сказав директор.

— Встигнемо.

Було відібрано кращих «спеціалістів». Їх очолив Саня Гіль. І відремонтували, встигли, і не одну школу, а й в двох інших пофарбували, відремонтували парті.

КОМИСІЯ прийняла тваринницькі ферми. 26 серпня були підписані акти, поставлені печатки. 5, а не 2–3 тваринницьких ферм здав загін «Жастарі».

140 тисяч карбованців — така сума освоєних капітальних вкладень нашим загоном. 670 карбованців заробив кожний член загону. 161 процент виконання плану — ось підсумок нашої роботи на будові.

18 прочитаних лекцій, на 2000 книжок зір фонд радгоспної бібліотеки, організація відпочинку ді-

БІЛЯ ДЖАНКОЮ

вально руками вичерпувати воду з глиною, що ми робили так: ставали ланцюжком і передавали відро один одному.

Коли другого дня ми прийшли на роботу, то побачили, що глина, підмита водою, осунулась і нам довелось починати все спочатку.

За порадою робітників-старожилів, ми пішли до тов. Татуріна і почали вимагати «техніки». Бачачи, що ми не зираємося кидати цю досить таки невигідну роботу, від дав нам насос і кран.

Цього все-таки було замало, ми же довго передавали відра один одному.

Труднощів у нас було ще багато, але до того строку, який стояв у зобов'язанні, стіну ми поставили. І цей самий тов. Татурін, який спочатку не вірив в наші сили, підкінець, коли нам потрібно було вже від'їджати, написав на наших заявах про звільнення: «Відмовити!».

Ми поїхали. Але нам було дуже приємно відчувати, що ми стали потрібними людьми на каналі.

Відверто кажучи, нам не хотілось звідти іхати, але, що поробиш, потрібно вчитися... «на вчительку». Правда, ми й на каналі

НА ЗНІМКУ: наші студенти на будівництві Північно-Кримського канала.

реводчиками: переводитимете нас з однієї труби в іншу.

Стіну, яку ми мали будувати, починало ставити вже декілька бригад, але вони скоро кидали цю «невигідну» роботу: ґрунтів во-ди зводили її нанівець.

Начальник дільниці тов. Татурін не ослабливо вірив у наш успіх і тому ніякої допомоги не надавав. Перші дні нам доводилось бук-

тей в таборі «Супутник», зустрічі з волейболом, футболом — про все це з великою подякою говорили директор радгоспу тов. Шелестенко, парторг радгоспу тов. Гордеев, секретар комітету комсомолу тов. Александров на прощальному вечорі в радгоспному клубі.

Нагороджуючи загін «Похвальним листом», тов. Шелестенко сказав:

— Дирекція радгоспу дуже вдячна ректорату, парткому, комітету комсомола університету за те, що вони послали на ціліну такий дисциплінований, бойовий загін. Приїжджаєте до нас в майбутньому році. Ми з нетерпінням будемо чекати вас.

29 серпня одеський загін взяв курс на Одесу. Сумно було прощатися з ціліною.

— Ми повернемося до тебе, Голуба плането.

— Чекайте нас, — говорили ми.

ТРЕТИЙ трудовий семестр за-кінчено. Він був екзаменом на зрілість для кожного з нас. На ціліні, як ніде, відчувалась сила і значення справжнього колективу.

Ціліна 1965 року закінчена, але спогади про неї залишаться назавжди. Хочеться побажати цілінникам великих успіхів у навчанні, щастя в особистому житті.

В. ГРИНІК, командир студентського загону «Жастарі».

ТАСМНИЦІ ЛІНГВІСТИКИ

МОВОЗНАВЧІ ЕТЮДИ

існуючих мов світу дає змогу тим, хто займається типологією окремих мов вже зараз говорити про можливість встановлення повної структури мови, від якої збереглися до наших днів окрім її, підкreslimo, незначні рештки. Во-принципі, які встановив видатний вчений для фонології, є придатними і для інших ділянок мовної структури.

Ось як сам М. С. Трубецький сформулював своє завдання, що і дозволяє нам нині говорити про можливості звукової реконструкції тієї або іншої мови:

«Первым делом необходимо установить, какие фонемы вообще сочетаются между собой в данной позиции, а какие исключают друг друга. Во-вторых, необходимо установить, в какой последовательности эти фонемы следуют друг за другом в данной позиции. И в-третьих, должно быть указано число членов в тех сочетаниях, которые допускаются в данной позиции» (Н. С. Трубецкой, Основы фонологии, М., 1960, стор. 282).

Із наведеного не важко тепер перейти до висновку, що за достатнім комплексом рештків певної мови можна уявити і відновити її структуру в цілому.

Дуже близько до рішення подібних питань знаходяться і ті лінгвісти, що досліджують мову шляхом трансформаційного методу і хто працює в галузі створення так званих «породжуючих моделей» окремих мов. На жаль, все відоме з літератури в цій галузі переважно стосується сучасних живих мов (порів., наприклад, модель російської мови, яку створив дослідник із. м. Горького В. В. Бородін. Див., Питання прикладної лінгвістики. Тези доповідей, Чернівці, 1960, стор. 20). І майже всі досягнення в цьому напрямку не застосовуються вченими для характеристики і вивчення мов далекого минулого, яких мало збереглося.

Хоч і тут у 1963 році ленінградським вченим Г. П. Шедровицким (див. Научные доклады Высшей школы. Филологические науки, № 2, 1963, стор. 10) були висловлені перспективні думки про залежність схеми походження від типу структури предмета, на базі яких він і зробив висновок про можливість створення моделі походження «мовного мислення».

Так загалом нині розвивається думка мовознавців на шляху піз-

нання далікіх етапів розвитку окремих людських мов і навіть мови первісної людини.

Дійсно людина поступово навчилася за мінімальною кількістю уламків, що збереглися, знарядь праці встановлювати соціальне життя існуючих колись племен і народів; рештки вимерлих тварин допомогли їй уявити собі еволюцію тваринного світу в тому числі людини. Бажання як можна глибше й наочніше уявити собі далеке минуле привело людей до неймовірних відкриттів. Так, наприклад, М. М. Герасимову пощастило встановити цілий ряд принципів, які дозволяють відновити риси обличчя за черепом. Само собою зрозуміло, що людство врешті-решт відновить цілком і деякі мови далеких від нас епох. Ми дуже близько підійшли до рішення цього питання.

Все це примусило нас свого часу зробити висновок про те, що у науці настав такий момент, коли досягнення окремих вчених в різних галузях реконструкцій слід підсумувати й прийти до певних загальних теоретичних висновків, тобто назрів момент вироблення єдиного підходу (методів та принципів) до відновлення втрачених, але потрібних нам предметів, явищ і процесів. Таку галузь людських знаньми тоді навіть умовно назвали **сігнологією** (від старогрецьких слів — становлюється й поняття, вчення).

Що ж стосується до перспектив вирішення теми даної статті, то від себе нам хотілося б звернути увагу на ще одну невикористану можливість розкриття непізнаного.

Ми зараз не намагаємося і на-
віть не можемо вказати, в якому напрямку йтиме робота по виявленню і конкретному встановленню обліку тих мов, які характеризують безпісемні племена палеоліту, мезоліту та неоліту. Ми віримо в силу людського розуму; про це свідчить і вся та робота, про яку писалося вище.

Нам же хочеться звернути тут увагу тільки на те, що досліднюючи етимологію поодиноких слів слов'янських і взагалі індоєвропейських мов, ми прийшли до висновку, що відносно значна кіль-

кість коренів їх у своєму початковому значенні несе в собі поняття, пов'язані з обробкою каменю, кременю.

Більше того, археологи вже давно в багатьох деталях уявляють собі етапи поступового удосконалення обробки каменю стародавньою людиною. Недаремно ж вони навіть епоху палеоліту розподіляють за характером обробки кременю на цілий ряд періодів, (шельський, ашельський, верхній палеоліт).

Очевидно, подібні роздуми з часом дозволяють віднести ті чи інші корені слів до певних періодів кам'яного віку. Саме зіставлення окремих нюансів обробки каменю

із нюансами значень окремих слів й подасть якийсь ключ до більш точного датування.

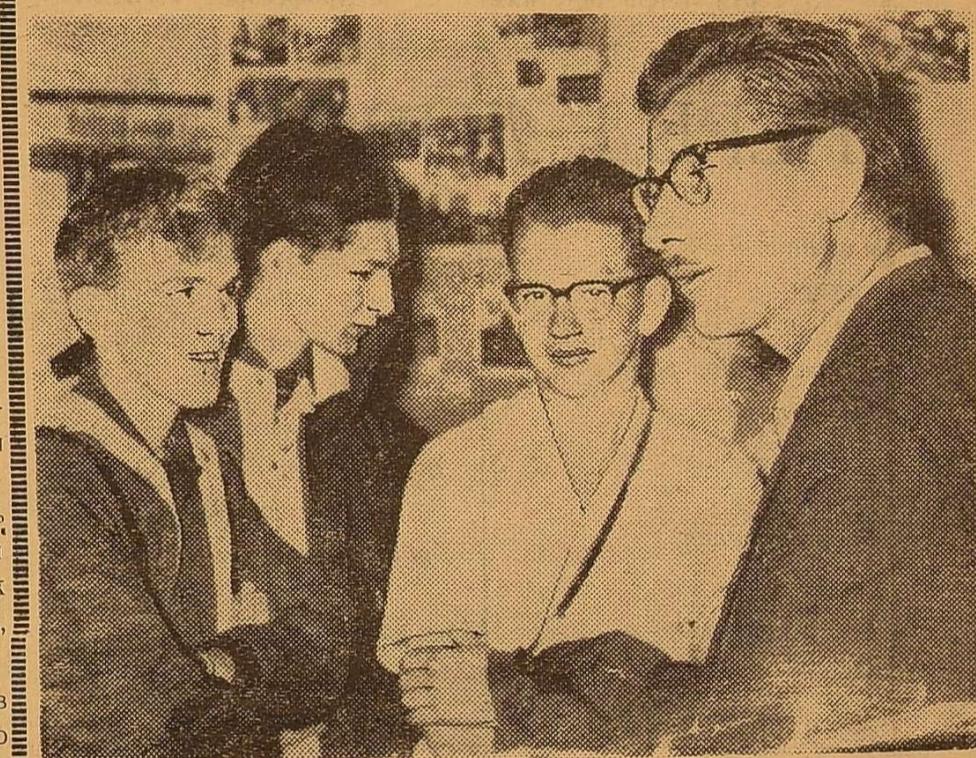
Ми обрали тільки терміни, які, на наш погляд, фіксують процеси обробки каменю. Очевидно, немає сумніву в тому, що інші слова, пов'язані з життям та діяльністю людей віддалених від нас часів, конкретизують картину ще більше (в зв'язку із цим дoreчно пригадати, що представники античного світу винахідниками заліза вважали скіфів). Однака про все це говорити можливо тільки в плані реальності перспективи.

Тут слово не тільки за лінгвістами, але й за нашими колегами археологами. Будемо ж вірити, що і в розробку цієї хвилюючої проблеми посильний внесок зроблять і наші молоді філологи.

Доцент М. ПАВЛЮК.

ХРОНІКА УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ЖИТЯ

ГОСТИ З АНГЛІЇ

НЕНІДАВНО група студентів Кембріджського університету (Англія), яка перебуває в Радянському Союзі, відвідала наш

університет. Гости — студенти різних факультетів й курсів — оглянули музей історії ОДУ, палеонтологічний музей та аудиторії головного корпусу.

Під час дружньої розмови анг-

лійські гости цікавились навчанням, відпочинком студентів.

В залі засідань гостей прийняв проректор університету по навчальній роботі доцент Г. Вязовський.

НА ЗНІМКУ: доцент В. Шатух в музеї історії ОДУ дає пояснення гостям з Англії — студентам Кембріджського університету.

ЗУСТРІЧ ГЕОЛОГІВ

Сьогодні в університеті відкривається засідання Постійної Неогенової Комісії міжвідомчого стратиграфічного Комітету СРСР.

Нарада організована Геологічним інститутом АН УРСР та кафедрою геології Одеського державного університету. Вона присвячена питанням стратиграфії неогенових відкладів Півдня України.

В роботі наради беруть участь вчені Москви, Києва, Мінська, Ки-

шинева, Баку, Ленінграда, Тбілісі, Уфи, Львова, Краснодара, Ростова, Новочеркаська та інших міст СРСР.

На нараді будуть заслухані доповіді вчених і геологів-виробничиків, здійснені екскурсії по огляду стратотипічних розрізів неогенових відкладень.

Нарада триватиме до 30 вересня.

І. ОДИНЦОВ.

НАРАДА ВИКЛАДАЧІВ

В університеті відбулась нарада викладачів суспільних наук вузів міста, що була організована відділом науки і культури об'єкту КПУ і кафедрою філософії ОДУ. На нараді виступив член-кореспондент АН СРСР професор М. К. Іовчук — головний редактор журналу «Фі-

лософські науки». Він розповів про роботу журналу та про нараду редакторів філософських журналів соціалістичних країн, яка відбулася нещодавно у м. Варна (Болгарія), а також торкнувся актуальних ідеологічних проблем сучасності.

В ПАРТКОМІ ОДУ

У другому етюді ми хочемо познайомити наших читачів ще з однією проблемою, яка входить до кола питань реконструкції «мертвих» мов, і саме таких мов, від яких залишилися незнані або й не збереглися жодні рештки.

Відома річ, що навіть з великою припущенням фіксовані на письмі рештки тієї чи іншої мови сягають 5—6 тисяч років, в той час як людство за найскромнішими підрахунками існує 1—1,5 мільйона років. В зв'язку із цим перед лінгвістами вже відносно давно постало проблема реконструкції, відновлення окремих мов далеких від нас часів.

Особливих успіхів в свій час на цьому землі, якщо, звичайно, відкинути й численні помилки, які головним чином пояснюються творчим захопленням, дослідили представники індоєвропейського мовознавства в той час, коли у мовознавчу науку було запроваджено так званий порівняльно-історичний метод. Успіхи ці є загальновідомими, ми на них зупиняємося не будемо. Тим більш, що вони стосувалися в крайньому разі тільки реконструкції, які характеризували певні прямові (або як пізніше їх назвали мови-основи). А це у свою чергу знову ж таки базувалося на фіксованих (на письмі або в діалектах) фактах поодиноких мов.

Та перед людством все гостріше й гостріше поставало питання про такі мови, від яких до нашого часу майже нічого не залишилося (наприклад, мова кіммерійців, скіфів, савроматів і т. д.). Само собою зрозуміло, що таких мов існувало значно більше, ніж існує зараз, і що особливо важливо, вони могли б розкрити цілі процеси не тільки історії мов окремого народу, але і власну історію віддалених від нас людських колективів, суспільств, народів, близьче підвели нас до рішення загальнолюдської проблеми — походження людини взагалі ії мови зокрема.

Якщо тепер дивитися на дану проблему з такої точки зору, то найбільш перспективні думки для її вирішення, на наш погляд, висловив один із найталановитіших учнів славетного російського академіка-мовознавця П. Ф. Фортунатова (1848—1914), М. С. Трубецької (1890—1938) у своїй класичній праці «Основи фонології», яка була видана посмертно у 1939 році.

Саме його детальний і неперевершений опис фонологічних структур

Перший етюд дивиться у № 22 газети від 9 вересня 1965 р.

ВЧАЮЧИ МАРКСИСТСЬКО-ЛЕНІНСЬКІ НАУКИ, з життям, не допускати на-
чотництва і талмудизму, відрива-
ності книжного вивчення від жи-
вої практики. Потрібно так орга-
нізувати партійну освіту, щоб за-
няття на семінарах, в школах
марксизму-ленінізму, початкових
політшколах відгукувались на по-
дії повсякденного життя, на ті
проблеми, які виникають і вирі-
шуються партією в ході кому-
ністичного будівництва. Мова йде
про оволодіння в першу чергу на-
укою методологією марксизму-
ленінізму, вмінням аналізувати
складні явища суспільного життя
і т. д.

По-друге, потрібно приділити

увагу і самостійній роботі над тво-
рами класиків марксизму-ленініз-
му, як самостійному заходу овolo-
діння знаннями, щоб в наших тео-
ретичних семінарах не було двох
крайностей — голого абстрагуван-
ня й вузького професіоналізму.

По-третє, потрібно посилити пар-
тійний контроль за організацією і
змістом навчання, систематично
обговорювати ці питання на пар-
тійних бюро, цікавитися діяльністю
пропагандистів, домагатися, щоб
наші кафедри цікавилися питання-
ми марксистсько-ленінського на-
вчання своїх членів, краще займа-
лись вихованням студентів.

По-четверте, необхідно в новому

Закінчення. Початок на 1-й стор.

ШЛЯХ В НАУКУ

Сднім з найважливіших шляхів підготовки наукових кадрів є аспірантура.

На кафедрі КПРС в аспірантурі навчається 19 чоловік. Більшість з них працюють над проблемами, що розробляються кафедрою: «Діяльність КП України по виконанню семирічного плану», «Про союз робітничого класу та селянства» та інші.

Кафедра не тільки прагне підготувати з аспірантів хороших наукових працівників, але й зробити їх висококваліфікованими викладачами, громадськими пропагандистами.

Значних успіхів в роботі досягли аспіранти М. Якупов, М. Орехов, В. Скрильова, Г. Афіногенов (заочне навчання), Є. Дроздова.

Достроково виконана і успішно захищена дисертація Героем Радянського Союзу Миколою Михайловичем Якуповим.

Товариші М. Якупов та М. Орехов залишенні при кафедрі викладачами. Студенти тепло про них

відгукуються. Їх лекції і семінари змістовні й цікаві.

Після обговорення на кафедрі дисертації В. Скрильової, присвяченій героїчним сторінкам бойової історії комсомолу півдня України в роки Жовтня та громадянської війни, вона була виправлена і доповнена у відповідності з зауваженнями кафедри. Робота готова й представлена до захисту. По темі дисертації В. Скрильова опублікувалася 2 брошюри та 10 статей.

Для аспірантів кафедр суспільних наук кафедрою історії КПРС створено і методологічний, методичний семінар, в роботі яких беруть участь провідні професори та доценти. Проведено два заняття. Вони викликали велику зацікавленість учасників.

Наші аспіранти беруть активну участь в громадському житті університету й з великою відповідальністю, по-партийному ставляться до своїх доручень.

Професор І. ГАНЕВИЧ.

ПЕРЕД ДОРОГОЙ

Грузовик
в пыли дороги...

У дороги —
зелена.

Унесет он от дороги
к неизвестному

меня...

А дорога
будет трудная,

А дорога
будет тряская...

Перекур —
и тот минутный,

вечера —

и те

ненастные...

Будет дождь
хлестать по стеклам,
по траве,

по листьям биться...

Только стекла —
не поблекнут,

Только листьям
не осипаться...

Ветер, дождь ли
в бурной прыти —

человеку

не грустить...

Ведь не зря

на каждом листике

будет солнце

воду пить...

Пусть дорога

будет

трудная,

пусть покажется

крутой...

Грузовик

в пыли...

попутный..

Поднимаю

руку:

— Стой!

В. ФІЛАТОВ.

ЗАХІДНО-СИБІРСЬКЕ НТТ — ГІРСЬКЕ

НОВОСИБІРСЬКА МІЖГАЛУЗЕВА ОБЛАСНА РАДА НТТ.

ОГОЛОШУЮТЬ

конкурс на кращу пропозицію по удосконаленню організації праці в науково-дослідних установах і вищих учбових закладах в Західному Сибірі.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО КОНКУРС

1. Даний конкурс проводиться для розробки пропозицій, завданням яких є удосконалення організації праці в науково-дослідних інститутах і лабораторіях і кафедрах вищих учбових закладів, незалежно від того, кому вони підпорядковані.

2. В конкурсі можуть брати участь окремі працівники, колективи лабораторій, секторів, відділів, кафедр та інших підрозділів вказаних в параграфі 1-му уставнов, а також працівники промислових підприємств, іх об'єднань, громадських організацій і пенсіонері, які раніше працювали в промисловості, в наукових і навчальних установах.

3. Зміст вказаних пропозицій по удосконаленню організації праці може бути найрізноманітнішим. Нижче наводиться приблизний перелік питань, які доцільно розглянути при розробці пропозицій, що подаються на конкурс.

а) узагальнення досвіду руху за комуністичну працю і розробка рекомендацій по розвитку цього руху;

б) методика оцінки економічної ефективності науково-дослідних робіт;

в) планування науково-дослідної роботи;

г) впровадження в практику результатів досліджень;

д) кооперація і розподіл праці, структура штату лабораторій і кафедр;

е) взаємні стосунки в колективі;

ж) організація праці на робочому місці і т. д.

4. Пропозиції по удосконаленню організації праці наукових співробітників повинні бути подані в оргкомітет (м. Новосибірськ, 76, Красний проспект, 54, ІГС СВ АН СРСР, кімната 431) не пізніше 1 березня 1966 року в двох екземплярах.

Західно-Сибірське Управління НТТ-гірське, Новосибірська Міжгалузева Рада НТТ.

ВИ ВТОМИЛИСЬ?

ЦІКАВО ЗНАТИ, що...

МУ — одиниця віддалі в Індії, встановлена 2000 років тому, означає границю чутності... мукання корови.

Одна порода бджіл в штаті Гайас (Бразилія) позбавлена жала і дає кислий мед.

Швидкість польоту невеликої комахи цефеноміт дорівнює швидкості повітряного лайнера «ТУ-104», а африканський овід пролітає 750 км за годину.

У загиблого в Римському звіринці страуса було виявлено в шлунку: чотири великих і одинадцять середніх і малих каменів, 7 шпильок, брошка, конверт з печаткою міністерства внутрішніх справ, 13 мідних монет, одна срібна медаль папи Льва XII, франк зображенням Наполеона III, орденський хрест, два ключі та носова хустинка.

80 років тому в США (штат Нью-Йорк) був знайдений гігантський гриб. Його висота 1,5 метра, діаметр шапочки 1,3 метра, а товщина ніжки чверть метра.

УСМІХНІТЬСЯ!

РОДОВІДНЕ ДЕРЕВО

ОДИН допитливий іноземець, який познайомився з Олександром Дюма, почав повільно розпитувати знаменитого романіста про його походження.

— Ви квартирон, месьє?

— Так, сер, — відповів Дюма, який ніколи не скривав своє родовідної.

— А ваш батько? — продовжив іноземець.

— Був мулатом, — відповів Дюма.

— А ваш дід?

— Був негром, — відповів письменник, який почав втрачати терпець.

— Ага! — зрадів іноземець.

Я можу запитати, хто був ваш прадід?

— Мавпа, сер! — зірвався Дюма. Мавпа! Моя родовідна розпочинається там, де кінчается ваша!

В ЧОВНІ

Вольтер, який гостював у Фрідріха II, запропонував королю прогулятись по Гавелі. Коли вони сіли в човен, Вольтер помітив, що він протікає і зійшов на берег. Король, продовжуючи сидіти, посміхнувся: «Монсіньйор, ви боїтесь за своє життя?». «Так, — відповів поет-філософ, — розміркуйте самі, ваша величність, на землі багато королів і тільки один Вольтер!». Переклав з німецької студента О. СТРЕЛЬЧЕНКО.

ТЕХНОЛОГІЯ ТВОРЧОСТІ

АМЕРИКАНСЬКЕ хімічне товариство нагородило видатного фізико-хіміка Г. Скетчарда медаллю Теодора Ріхарда. Після цього йому стали набридати журналісти. Один з них запитав:

— Скажіть, професор, коли, власне кажучи, приходять до вас всі ці ідеї?

— Ох, — відповів професор, — вони приходять майже весь час. Вранці, коли я прокидаюся, коли голюся, коли слухаю концерт. Ідеї приходять до мене дуже легко. А потім я йду в лабораторію і бачу, що більшість з них не можуть бути здійсненими.

близько цього ви винесете ваш вирок: «Не винуватий» — і розійтесь. Затра до мене в мій службовий кабінет зайде м-р Хоув. Він сяде в крісло, широко посміхнеться і скаже: «Мій хлопче, що за дурні були ці присяжні засідателі!».

Присяжні визнали підсудного винуватим.

ДРУЗІ — ПЕРШОКУРСНИКИ

ВАС вітає трьохсотрічний колектив дружніх та веселих, закоханих у своє діло учасників художньої самодіяльності нашого орденоносного університету.

З діким з вас між познакомилися. Ви, мабуть, ще не забули невеликий концерт, який ми давали для вас 31 серпня. В ньому взяли участь наші ветерани, які протягом навчання в університеті постійно виступали в наших концертах. Вони закликали вас продовжувати славні тридації рідного університету, нашого колективу самодіяльності.

Вже протягом багатьох років колектив університету є одним з найкращих вузівських колективів. В минулому році на міському огляді самодіяльності йому було присуджене перше місце серед усіх вузів міста.

Ми зав'язали дружбу з багатьма студентськими колективами університетів нашої країни. Ми ніколи не забудемо зустрічей в Ужгороді та Кишиневі, в Симферополі та сонячному Тбілісі. Міцні зв'язки встановилися у нас з литовськими студентами.

Минулого навчального року під час зимових канікул наш колектив захищав честь університету на вечорі зустрічей самодіяльних колективів університетів Радянського Союзу в Ленінграді.

В кінці навчального року за успішну підготовку ювілейного концерту, присвяченого сторіччю університету, нас було премійовано екскурсією до Ялти.

Отже, шановні друзі, ми певні, що ви прийдете в наші колективи і ми разом з вами будемо продовжувати традиції, створені вашими старшими та варішами протягом багатьох років.

Приходьте. На вас чекають: Академічний хор, Танцювальний колектив, Капела бандуристів «Тополя», Оркестр народних інструментів,

Естрадний оркестр, Духовий оркестр, Вокальний колектив, Драматична студія. Від імені учасників колективів художньої самодіяльності Голова Правління студклубу Е. ЧЕЧЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Редактор Е. ГОГУНСЬКИЙ.